

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областен управител на област Монтана

ПРОТОКОЛ

Днес, 17.10.2019 г. в заседателна зала № 1 на Областна администрация Монтана се проведе заседание на Областната комисия по заетост към Областния съвет за развитие на област Монтана, съгласно Заповед № ОКД-19-1/11.02.2019 г. на Областен управител на област Монтана, както следва:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росен Белчев - областен управител на област Монтана

ЧЛЕНОВЕ:

1. Елена Иванова – като пълномощник на община Чипровци;
2. Светлана Томова – регионален секретар на Синдикален регионален съюз на КТ „Подкрепа” – гр. Монтана;
3. Силвия Тотева – служител по сигурността на информацията и координатор по програми за заетост и социални услуги в общ. Брусарци;
4. Анна Тачкова – специалист „Проекти и интеграция” в община Вършец;
5. Георги Цеков – директор на РД „Социално подпомагане” – гр. Монтана;
6. Наталия Иванова – регионален представител за Северозападен район на АХУ;
7. Нина Кирилова – упълномощен представител на РУО – Монтана;
8. Альона Арсенова – директор на Дирекция „Хуманитарни и социални дейности и програми за заетост” в община Лом;
9. Наталия Кирилова – главен специалист „СД” в община Якимово;
10. Иван Сергисов – регионален представител на АИКБ;
11. Светла Узунова – директор на ДБТ – гр. Монтана;
12. Иван Иванов – директор на специализираната администрация в община Медковец;
13. Камелия Арсенова – директор на ДБТ – гр. Лом;
14. Лина Маринова – директор на ДБТ – гр. Берковица;
15. Димитър Петров – директор на дирекция „Инспекция по труда” – гр. Монтана;
16. Даниела Накова – директор на Дирекция „Регионална служба по заетост” – гр. Монтана;

секретар: Силва Викторова – главен експерт в дирекция АКРРДС.

Заседанието откри г-н Белчев, като приветства присъстващите и им благодари за участието в заседанието на Комисията по заетост към Областен съвет за развитие на област Монтана.

Г-н Белчев поиска да бъде отчетено наличието на кворум в залата, при което секретаря на комисията г-жа Силва Викторова съобщи, че общия брой на членовете на комисията е 31 в това число председателя. На заседанието присъстват 16 члена на комисията, т.е. налице е нужния кворум.

Г-н Белчев предложи заседанието да премине при следния дневен ред:

1. Съгласуване на информация за обобщените резултати и изводи за потребностите от работна сила в областта, внесена за обсъждане в Комисията по заетост към Областния съвет за развитие на област Монтана.
2. Други.

Дадена бе думата на присъстващите за други предложения за включване в дневния ред. Такива не бяха направен

За така предложения дневен ред гласуваха:

- „за” – 18
- „против” – 0
- „въздържали се” – 0

Приема се!

По т. 1

Г-н Белчев, каза че на основание негова Заповед № ОКД-19-2/13.02.2019 г. в съответствие с нормативните изисквания, е проведена среща на работната група. В изпълнение на заповедта е изготвено и представено за съгласуване Предложение по информация за резултатите от анкетно проучване за потребностите от работна сила в област Монтана. След което г-н Белчев даде думата на г-жа Викторова, която да представи пред Комисията изготвената от работната група Информация за резултатите от анкетно проучване за потребностите от работна сила в област Монтана.

Г-жа Викторова обясни, че през периода от 1-ви август до 20-ти септември 2019 г., Агенцията по заетостта проведе проучване сред работодателите за потребностите им от работна сила. Проучването се провежда на основание чл. 10, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, съгласно който Комисията по заетост към Областния съвет за развитие участва пряко в провеждане на изследването.

Анкетното проучване на потребностите на работодателите от работна сила има за цел да събере и анализира актуална информация относно професиите, компетенциите, знанията и уменията на търсените от работодателите кадри. Събираната информация се отнася за търсенето на работна сила, както през предстоящите 12 месеца, така и за следващите 3-5 години.

I. Констатации за търсенето на работна сила

Настоящото проучване е проведено по методите на статистически изследвания, по данни и методика за обобщаване на НСИ. На тази основа и на база резултатите от участието, проучването е с национална представителност и позволява извеждане на тенденции и прогнози в средносрочен план. Брой на работодателите за област Монтана, ползван за база след претеглянето на данните от извадката е 4955, което съответства на всички работодатели от областта. С оглед възпроизвеждането на генералната съвкупност от предприятия-работодатели, са генерирани тегла за всички предприятия от извадката. Отделното тегло на дадено предприятие се определя като отношение между броя на предприятията в дадената страта на генералната съвкупност и броя на предприятията, реално анкетирани от тази страта, в която попада това предприятие.

В област Монтана общия брой на работодатели, попаднали в извадката е 73, като от тях:

- първоначално определения брой работодатели е 46;
- попълнили напълно анкетата са 60 работодатели;
- отпаднали са 3 работодатели;
- работодателите, отказали да попълнят анкетата са 10.

За сравнение, при предишното проучване през месеците февруари и март 2019 г., са взели участие 42 работодатели.

По отношение на сектора, в който упражняват дейността си, работодателите са от сектори: търговия, транспорт, хотелиерство - 34,7%; държавно управление, образование, хуманно здравеопазване и социални дейности - 25.1 %; индустрия - 17.5%; селско, горско и рибно стопанство - 8.1%; финансови и застрахователни дейности - 4,0%; професионални дейности и научни изследвания, административни и стопански дейности - 4,0 %; култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности - 2,8%; създаване и разпространение на информация и творчески продукти - 2,8%; строителство – 0,9%.

В анкетата са взели участие средни, малки и микро- предприятия. Най-голям дял - 87,1 % от работодателите са с персонал до 9 наети лица, следвани от работодатели с персонал от 10 до 49 лица или 10,7%, 2,1 % са включили се в анкетата фирми, чиито персонал е от 50 до 249 заети в тях през последните 12 месеца, и 0,2 % са с персонал над 250 наети.

1. За най-необходими за настоящия и бъдещ персонал, 85.3 % от анкетираните от областта считат знанията и уменията за самоконтрол и дисциплина като ключови при наемане на персонал, следвани от умения за познаване и прилагане на нормативната уредба в областта на здравословните и безопасни условия на труд - 66.8 %. Работодателите отчитат като важни и уменията за работа под напрежение - 64,5%, знания и умения за предаване на натрупан опит, въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка - 48,1%, знания и умения за практическо прилагане на стандарти и системи за управление на качеството - 41,7%. Най-малко работодатели имат изисквания за практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове - 14,1%.

2. Ключови компетентности, които работодателите считат, че е необходимо да притежават търсените от тях кадри са общуване на роден език за 56,2%, инициативност и предприемачество – 19,2%, дигитална компетентност – 4,8% и умение за учене – 4,8%. Културна осъзнатост и творчество са сред най-рядко изискваните от работодателите, както и математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки – по 2,0 %

3. В следващите 6 месеца нов персонал ще търсят 16,9 % от работодателите. Работодатели, които няма да търсят нов персонал са 77,5%.

4. През следващите 12 месеца в област Монтана най-търсени ще бъдат специалисти с квалификация по следните професии: строител -502; строителен техник -118; оператор в производството на облекло -113; екскурзовод -100; работник в хранително-вкусовата промишленост -100; водач на МПС за обществен превоз-76; оперативен счетоводител – 38; електромонтьор -9 и електротехник – 9.

5. През следващите 12 месеца се предвижда да се наемат специалисти с квалификация по професии, изискващи правоспособност и/или висше образование по следните професии: учител -276; архитект -100; преподавател -100; инженер строителен -18; инженер електро – 9 и инженер химик -9.

6. Потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца:

Според включилите се в анкетата, най-голяма е потребността от други неквалифицирани работници (обща работници, куриери, носачи и др.). Ще се търсят 570 такива работници.

7. Голяма част от работодателите 737 или 88% са заявили, че през следващите 12 месеца предстои да разкрият работни места за постоянна заетост.

8. Срещани затруднения при намиране на работна сила от работодателите при заявените по-горе потребности

89.4% от анкетираните работодатели срещат затруднения при намиране на работна сила. 10,56 % са отговорили, че не срещат затруднения.

8.1. Най-големи затруднения в намирането на работна сила работодателите срещат при търсенето на слените професии: строителен техник -16,5%; екскурзовод-15,2%; работник в хранително - вкусовата промишленост-15,2%; монтьор на транспортна техника -5,7%; оперативен счетоводител -5,7%; оператор в производството на облекло-5,7%; друга 20,9% и не е посочено-15,2%.

9. Преобладаващият режим на работа за заявените по-горе потребности от кадри, има следния ви: пълен работен ден -95,5% и нълен работен ден, сменен режим на работа-4,5%

10. Очаквана потребност след 3-5 години за търсене и наемане на работа на специалисти с висше образование: икономика -203; машинно инженерство – 201; администрация и управление – 89; право – 38; информатика и компютърни науки - 38; архитектура, строителство и геодезия -18; химични технологии-18; електротехника, електроника и автоматика - 9 и други -931.

11. Потребност от специалисти със средно образование в посочените по-долу професионални направления след 3-5 години:

- ✓ строителство - 520;
- ✓ търговия на едро и дребно - 390;
- ✓ градинарство (паркове и градини)- 201;
- ✓ производство. технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло -176;
- ✓ маркетинг и реклама – 151;
- ✓ компютърни науки -100;
- ✓ хранителни технологии – 100;
- ✓ растениевъдство и животновъдство - 100;
- ✓ администрация и управление – 76;
- ✓ здравни грижи -76;
- ✓ финанси, банково и застрахователно дело -38;
- ✓ счетоводство и данъчно облагане – 38;
- ✓ моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства -38;

- ✓ електротехника и енергетика -18;
- ✓ други- 414.

II. Трудности, мнения и предложения във връзка с проучването:

Трудности се срещат основно при мотивиране на работодателите за участие. Рисковете са свързани с неучастие на значителна част от работодателите, определени в първоначалната статистическа извадка. Рисковете са свързани и с прекомерни очаквания от страна на работодателите за решаване на проблеми с осигуряване на качествена работна сила в оперативен порядък при формиран с години недостиг на такава по редица професии в областта /предвид и честотата на проучването 2 пъти годишно/. Предприемат се мерки за информиране на работодателите от региона за състоянието и тенденциите на регионалния пазар на труда, регистрираните в ДБТ търсещи работа лица със съответстващи характеристики, съобразно подадени заявки и възможностите за заетост и обучение по НПДЗ 2019г., финансирани от ДБТ и по проекти на ОПРЧР. Липсва правопрпорционална връзка между потребностите от работна сила и план-приема в средното образование.

Изводите от участието („обратна връзка“) за установени позитиви и негативи при настоящето проучване сред работодателите се свързват със следното:

- ✓ Въпросите и предложените отговори са насочени към актуалните нужди на пазара на труда;
- ✓ Има съответствие с целите на проучването;
- ✓ Очакваните и планираните ефекти и ползите за участниците в проучването са в насока планиране на потребностите от работна сила на работодателите и своевременно предлагане на обучение от страна на МОН в образователната система и от страна на АЗ в обучението за възрастни;
- ✓ Обемът на анкетния материал е приемлив за анкетираните;
- ✓ Форматът на анкетния материал е подходящ от гледна точка на конкретика на задаваните въпроси и съответно получените отговори;
- ✓ Предимствата на начина на on-line провеждането в електронен формат на анкетите са свързани с достъпност, избор на времето за попълване и възможност за електронно обобщаване. Все още не всички работодатели в региона имат нагласа за участие в on-line провеждане на анкетата. Поради това при провеждане на анкетирането се премина към пряк контакт с работодателите от статистическата извадка при попълване на анкетния формуляр (чрез анкетъор).

Считаме, че изведените резултати илюстрират несъответствие между предлагането и търсенето на работна сила в област Монтана.

Отново се налага изводът, че е необходимо преосмисляне на план-приема за средните училища в региона, в съответствие с данните от настоящото и предходните проучвания.

Запазват се тенденциите от предходни проучвания за специалисти с най-търсена квалификация в региона през следващите 12 месеца: строител, строителен техник, оператор в производството на облекло, работник в хранително-вкусовата промишленост, водач на МПС, обществен превоз, оперативен счетоводител. За специалистите с висше образование най-търсени са учители, архитекти, строителни инженери, електро-инженери, инженер-химик.

В по-дългосрочен план при специалистите с висше образование, най-търсената квалификация е: икономика; машинно инженерство; администрация и управление; право; информатика и компютърни науки; архитектура, строителство и геодезия; химични технологии; електроника, електротехника и автоматика. Очертават се и нуждите на пазара на труда от специалисти в областта на строителството; търговия на едро и дребно; градинарство; производствени технологии; маркетинг и реклама; компютърни науки; хранителни технологии; растениевъдство и животновъдство.

В заключение г-жа Викторова отбеляза, че за финал в Информацията е записано, че е необходимо и подобрене на условията на труд и заплащане с оглед привличане на кадри от страна на бизнеса в региона, с което приключи представянето си.

Г-н Белчев се обърна към присъстващите, като каза, че предвид факта, че са запознати със съдържането на Информацията, имат думата за мнения и предложения.

Такива не бяха направени поради което г-н Белчев предложи да се премине към гласуване на представената Информация с анализ на резултатите от проведеното проучване на потребностите на работодателите от работна сила в област Монтана.

За така отправеното предложение гласуваха:

- „за” – 16

- „против” – 0

- „въздържали се” – 0

Приема се !

РЕШЕНИЕ

Комисията по заетост към Областния съвет за развитие на област Монтана съгласува Информацията с анализ на резултатите от проведеното проучване на потребностите на работодателите от работна сила в област Монтана.

След гласуването, заседанието продължи в своята последователност, като г-н Белчев обяви, че се преминава към втора точка от дневния ред.

По т. 2

Председателят отново даде думата за коментари и въпроси по темите, които бяха представени, както и за нови предложения. Думата взе г-жа Накова - директор на Дирекция „Регионална служба по заетост” – гр. Монтана, която каза, че Комисията по заетост към Областния съвет за развитие на област Монтана е органа, които може да окаже въздействие върху политиките на образованието и заетостта на областно ниво. Изрази безпокойство от факта, че за пореден път се налага извода, относно разминаването в търсенето и предлагането на работна сила в областта. Обърна внимание, че в други области в региона има активни дейности по привличане на учениците към професионалното обучение. Въпросът е в това защо голяма част от училищата в областта нямат професионални паралелки. За пример бе дадена област Враца, където ситуацията е коренно различна. В дискусиата се включи и г-жа Кирилова - упълномощен представител на РУО - Монтана, която отбеляза, че се провежда „Европейската седмица на професионалните умения. Трима или четирима работодатели са заявили, че ще се включат в инициативата. Провеждат се „Дни на отворените врати“, посредством които учениците могат да запознаят с отделните професии. Г-жа Кирилова обърна внимание, че за да има професионално

обучение е необходимо училищата да разполагат и с необходимата материално техническа база.

Г-н Сергисов – регионален представител на АИКБ, счита, че трябва да има повече инициатива от страна на РУО – Монтана. Според него във всяко училище трябва да има паралелки за професионално образование. Липсата на кадри е сериозен проблем за местния бизнес. Отбеляза също, че правителството отделя достатъчно средства за да има качествено образование.

В отговор г-жа Кирилова заяви, че през февруари-март на територията на област Монтана ще стартира проект за дуално образование. В така създамата се дискусия основен акцент бе че трябва да се намери начин, при който всички страни в процеса да са съпричастни и да имат активен принос. Инициативата цели да популяризира Професионалното образование и обучение като възможност за млади и възрастни обучаеми да открият своите таланти и да повишат възможностите си за реализация на пазара на труда. В подкрепа на инициативата се изказаха и г-жа Светлана Томова – регионален секретар на Синдикален регионален съюз на КТ „Подкрепа” – гр. Монтана и г-жа Наталия Иванова – регионален представител за Северозападен район на АХУ.

Във връзка с предстоящото разглеждане и одобряване на държавния план-прием по професии за учебната 2020 – 2021 година на държавните и общинските училища от област Монтана г-жа Накова се обърна към г-жа Кирилова, като представител на РУО – Монтана, с молба материалите за заседанието да бъдат изпращани по-рано преди заседанието за да могат членовете на комисията да се запознаят и да подготвят своите становища.

Г-н Белчев, даде думата за други мнения и предложения, но такива не бяха направени, след което, той благодари на всички за участието, след което закри заседанието.

РОСЕН ИВАНОВ БЕЛЧЕВ /п/

Областен управител на област Монтана

и Председател на Комисията по заетостта към Областния съвет за развитие на област Монтана